

Inventaris van het archief van de
**Algemene Begraafplaatsen
te Wageningen**

1829 - 1965

P.M. Kernkamp

Gemeentearchief Wageningen

2009

Inleiding

In 1828 werd aan de Rijkstraatweg, toen nog buiten de stad, een nieuwe begraafplaats aangelegd. Hij werd per 1 januari 1829 in gebruik genomen. De begraafplaats had twee afdelingen, door een beukenhaag gescheiden. Het grootste gedeelte was voor Hervormden, het andere voor Rooms Katholieken. De Rooms en hielden in eerste instantie nog hun eigen begraafplaats naast de RK kerk aan, gelegen bij de Nieuwe Weg, thans Lawickse Allee. Alleen enkele begravingen van personen in ongewijde aarde vonden vanaf 1831 plaats op de algemene begraafplaats. Vanaf 1888 gebruikten ook de Rooms de algemene begraafplaats. De Joden behielden hun eigen begraafplaats aan wat thans (merkwaardigerwijs) het Kerkhofpad heet.

Hoewel in de stukken meerdere plattegronden van de oude begraafplaats te vinden zijn, zijn zij dermate schetsmatig, dat het niet mogelijk is een goed overzicht te krijgen van hoe de begraafplaats er precies heeft uitgezien. Inventarisnummer 1 geeft voorin een uitgebreid verhaal van de wijze waarop de oude begraafplaats was ingedeeld. Beide afdelingen, zowel Hervormd als Katholiek, waren in zeven vakken ingedeeld. De eerste twee vakken, met de nummers I en II, maar ook Ia en IIa, bestonden deels uit koopgraven. Het begrip "koopgraf" hield echter niet in dat men eigenaar was van dat stuk grond, maar alleen van het zogeheten uitsluitend recht om in dat graf bijzettingen te doen plaatsvinden. De rechthebbende kon beslissen wie er in het graf werden begraven. In de overige vakken werden de graven niet op naam uitgegeven, maar werden zij chronologisch gebruikt. Elk graf kon drie lijken bevatten, met uitzondering van kindergraven, waar slechts één kind per graf werd bijgezet. Het Rooms Katholieke gedeelte kende nog twee aparte vakken: een voor ongedoopte kinderen en een met ongewijde grond. Voor een volledig overzicht zie bijlage 1 en 2.

Met de loop der tijd kwam de begraafplaats hoe langer hoe meer binnen de bebouwde kom te liggen. Daarom werd in 1902 andermaal een nieuwe begraafplaats buiten de dichte bebouwing in gebruik genomen: de thans nog in gebruik zijnde "Leeuwerenk" aan de Diedenweg. In 1913 kwam daar een Joodse begraafplaats bij. De algemene begraafplaats aan de Rijkstraatweg werd per 1 januari 1940 gesloten, en in 1960 geruimd. Het stuk grond werd later gebruikt om er de universiteitsbibliotheek op te bouwen. Alleen het oorspronkelijke poortgebouw van de oude begraafplaats is tegenwoordig nog aanwezig.

De oude Joodse begraafplaats aan het Kerkhofpad, die al sinds de 17^e eeuw in gebruik was, is op 30 november 1929 door het bestuur van de Israëlitische gemeente gesloten verklaard. Vanaf die datum zijn Joden begraven op een apart gedeelte van de algemene begraafplaats. Joodse bijzettingen werden echter niet in de gemeentelijke registers bijgehouden, aangezien het kerkbestuur zelf daarvoor verantwoordelijk was. U vindt die begravingen dus niet in de navolgende inventaris.

In 1976 werd de Joodse begraafplaats met enkele honderden graven uit Gouda uitgebreid, omdat de Joodse begraafplaats aan de Boelekade aldaar moest worden ontruimd wegens de hoge waterstand. Deze graven dateren van vóór 1942; het oudste graf is van omstreeks 1810. De graven en de grafmonumenten werden compleet, één voor één overgebracht.

Strikt genomen behoren de navolgende stukken tot de gemeentelijke archieven en horen ze dus in de inventarissen van het Nieuw Archief (1816-1941) en het Secretariaat (1942-1986) thuis. Omdat ze oorspronkelijk bij de begraafplaats zelf werden

bijgehouden, zijn ze echter apart bewaard en geïnventariseerd. De omvang van het archief bedraagt 0,60 m.

Informatie over de begraafplaats is ook te vinden op [www. online-begraafplaatsen.nl](http://www.online-begraafplaatsen.nl).

Wageningen,
april 2009
(inleiding herzien maart 2012)

Inventaris

I. Begraafplaats Rijkstraatweg (thans Gen. Foulkesweg)

A. Registers van graven

1. Grafregister geordend op religie en daarbinnen op graf, 1829-1937 (1968), met opgave van plaats gehad hebbende begravingen. 1 band
N.B. Per vak zijn schetsmatige plattegronden ingetekend of ingeplakt.
N.B. Voor een uitgebreide beschrijving van de vakken zie bijlage 2.
N.B. Zie voor gedeeltelijke index inv. nr. 2.
2. Alfabetische index op koopgraven in de vakken I, Ia, II en IIa, als vermeld in inv. nr. 1, ca. 1829-1937. 1 deel
3. Grafregister van koopgraven in het Hervormde deel, vak I en II, met opgave van plaats gehad hebbende begravingen, 1878-1939. 1 deel
N.B. Zie voor gedeeltelijke index inv. nr. 4.
4. Alfabetische index "Oude begraafplaats", vakken I en II "nieuwe gedeelte", als vermeld in inv. nr. 3. 1 deel

B. Chronologische registers van begravingen

- . *Chronologische registers van begravingen, met opgave van de opbrengst per begraving, 1829-1880. 4 delen zie: NAW inv. nr. 2604-2607.¹*
5. Chronologisch register van begravingen, met opgave van de opbrengst per begraving, 1881-1887. 1 deel
- 6-7. Chronologische registers van begravingen op het Hervormde deel, 1888-1939. 2 delen
  6. 1888-1893
  7. 1894-1939
8. Chronologische opgave van begravingen op het Rooms Katholieke deel in ongewijde grond, 1831-1857. 1 stuk
9. Chronologisch register van begravingen op het Rooms Katholieke deel, 1888-1927. 1 deel
10. Chronologische opgave van begravingen op beide delen, en in beide delen in de vakken I en II, 1902-1907. 1 stuk

---

¹ Nieuw Archief Wageningen (1816-1941). Zie afzonderlijke inventaris.

C. Plattegronden

N.B. In inv. nrs. 1 en 18 bevinden zich ook diverse plattegronden.

N.B. deze kaarten bevatten geen namen, m.u.v. inv. nr. 13.

11. Plattegrond van vak 2, Hervormde deel, 1892. 1 stuk
12. Plattegrond van de begraafplaats aan de Rijksstraatweg, met het aangrenzende stuk grond van de kwekerij, z.d. 1 stuk
13. Plattegrond van het RK gedeelte, vak I, z.d. 1 stuk.
N.B. Met aanduiding van de graven van Deurvorst, Roes, Steuk en Palada.
14. Plattegrond van een vak met 63 graven langs het middenpad, z.d. 1 stuk

D. Overige stukken

- . *Stukken betreffende de aanleg van de algemene begraafplaats in 1828 en verdere stukken betreffende begraven, ca. 1822-1900, 1 pak. zie NAW, inv. nr. 2603*
15. Staat van afgegeven uittreksels uit het grafregister ten bewijze van aankoop van altijd durende grafrechten, 1870-1872. 1 stuk
16. Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken betreffende graven, 1869, 1898, 1917, 1927, 1940, 1962, 1964. 9 stukken
17. Overzicht van [bij de gemeente] in onderhoud zijnde graven op de oude begraafplaats, 1958. 1 stuk

II. Begraafplaats "Leeuwerenk" aan de Diedenweg

- 18-19. Grafregisters geordend op religie en daarbinnen op graf, met opgave van plaats gehad hebbende begravingen, 1902-1965, 2 delen
N.B. de hieronder gegeven jaartallen zijn de data van verkopen van graven. Begravingen vonden langer plaats.
  18. 1902-1947, met voorin drie plattegronden uit 1933, 1934 en 1937.
  19. 1948-1965.
20. "Grafbrieven": bewijzen van aankoop door personen van het uitsluitend recht om voor onbepaalde tijd in een bepaalde grafruimte lijken te doen begraven, 1929, 1930. 2 stukken
21. Ingekomen en afschriften van uitgaande stukken betreffende graven, 1929, 1946, 1954, 1957, 1958. 8 stukken

Bijlage 1

Indeling der begraafplaatsen

Rijksstraatweg (Gen. Foulkesweg): (ontleend aan inv. nr. 1)

Het gedeelte voor de Hervormden is in zeven vakken verdeeld:

Vak I, Ia, II, waarop de graven ook in gebruik worden afgestaan,

Vak III, IV, IVa, (het laatste, primitief voor de Israëlitische gemeente bestemd, is in 1858 voor de Hervormden ingenomen) en

Vak VII, tot begraving van arme personen.

Het voor de Rooms Katholieke gemeente bestemde gedeelte, dat in 1853 in gebruik werd genomen, is ook in zeven vakken verdeeld:

Vak I en II, waarop de graven ook in gebruik worden afgestaan,

Vak III, IV,

het Vak achter de Kapel, waarop ongedoopte kinderen worden begraven,

het Ongewijde Vak, door een beukenhaag afgescheiden, en

Vak VII, tot begraving van arme personen.

Diedenweg:

Ook deze begraafplaats had aanvankelijk twee afdelingen; Hervormd en Katholiek. Vanaf 1913 kwam daar nog een derde gedeelte bij voor de Joden.

Hervormd: (vlindervormige aanleg)

Vakken I en II, ook voor altijddurend gebruik of tijdelijk gebruik,

Vakken III en IV,

Vak V, voor onvermogensden

RK: (ronde aanleg)

ook vijf vakken, waarvan IV is bestemd voor ongedoopte kinderen, en een gedeelte ongewijde grond.

Joods: (ovaalvormig)

Bijlage 2: Uitgebreide opsomming van de hoofdstukken in inv. nr. 1:

Hervormd

I.	op graf
Ia.	op graf
II.	op graf
IIa.	op graf
III.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1829-1879
III kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1829-1879
IV.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1829-1879
IV kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1829-1879
IVa.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1858-1865
VII.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1829-1879
VII kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1829-1879

Katholiek

I.	op graf, 1856-1927
II.	op graf, 1853-1904
III.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1853-1879
III kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1859-1877
IV.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1853-1879
IV kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1853-1879
VII.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1853-1876
VII kinderen.	op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1854-1877
Achter de Kapel:	ongedoopte kinderen. op graf, maar tevens chronologisch; 1 lijk per graf, 1853-1872
Ongewijd.	op graf, maar tevens chronologisch; 3 lijken per graf, 1856-1862

